

AYT

ICEBERG

TARİH

SORU BANKASI

SITKI ÇELİK

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

ÖSYM SORULARI

SORU SAYISI: 1717

SORU ÇÖZÜM /
KONU ANLATIM VİDEOLU

ORTA
DÜZEY

Ön Söz

Neden ICEBERG?

ICEBERG; okyanuslarda deniz akıntıları ve rüzgârlarla sürüklenerek yüzen büyük buz kütesidir. ICEBERG'in suyun üzerinde bulunan %10'luk kısmını destekleyen ve görünmesini sağlayan, suyun altındaki görünmeyen %90'lık kısmıdır. Bu kitabı hazırlarken ICEBERG'in görünmeyen kısmının görünen kısmına olan bu katkısından biz de etkilendik.

Elinizdeki kitabı; görünen bir soru bankasından öteye taşıyarak konu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak detaylı konu anlatım videoları, çözmekte zorlandığınız soru tiplerinin stratejilerini öğrenebileceğiniz çözüm videoları ve çıkmış sınav sorusu deneyimini yaşamanız için ÖSYM sınav soruları ile görünmeyen bir kısım oluşturduk.

Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyduğu yeni öğretim programlarına uymakla birlikte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu soruları inceleyerek hazırladığımız kitaplarımızla siz değerli öğrencilerimizin yükünü hafifleterek öğrenmenizi kolaylaştırmayı ve bunu kalıcı hâle getirmeyi amaçladık.

Uzman yazarımız tarafından büyük bir özveriyle hazırlanan **AYT ICEBERG Tarih Soru Bankası** kitabının sizlere yararlı olacağına ve başarı yolunda hızlı ilerlemenizi sağlayacağına gönülden inanıyoruz.

İhtiyaç duyduğunuz her an **Konu Anlatım ve Soru Çözüm Videolarıyla 7/24** yanınızdayız. Başarılar ve verimli çalışmalar diliyoruz.

Yayın Yönetmeni
Eyüp Eğlence

Yazarın Sana Mesajı Var

Çok soru çözmek yerine, doğru hazırlanmış sorulardan çözülmelidir...

Kıymetli Öğrencim,

- Elinizde bulunan **AYT ICEBERG Tarih Soru Bankası**, ÖSYM standartları ve MEB ders kitapları ışığında hazırlanmış en yeni kitaptır.
- Yayın oluşturulurken sayısı her geçen yıl artmakta olan ve "yeni nesil" olarak ifade edilen; okuduğunu anlama, görselden veya grafikten çıkarımlar yapma, gündelik yaşamla ilişkilendirme becerilerini ölçen soruların ölçme - değerlendirme tekniklerine uygun olarak hazırlanmasına özen gösterilmiştir.
- "Yeni Nesil" AYT Soru Bankası olan elinizdeki kitap; soruları çözerken bir taraftan keyif alacağınız, diğer taraftan konu ile ilgili bilgilerinizi pekiştireceğiniz özelliklere sahiptir.
- "Yeni Nesil" sorularda yer alan anlatımlar, genellikle orijinal tarih kaynaklarından derlenmiştir. Bu yönüyle kitap, önümüzdeki sınavda sizlere avantaj sağlayacaktır.

Gülleri çekerek büyütemeyiz...

Kıymetli Öğrencim,

AYT Tarih alanındaki hazırlıklarınız gelişim kuralları içinde büyür, gelişir, yetişir. Bize düşen görev, bu gelişme sürecinde sizlere destek sağlamaktır. Elinizdeki bu kitap, sizin gelişiminiz ve iyi bir hazırlık dönemi geçirmeniz için bilimsel metotlar çerçevesinde meydana getirilmiş bir eserdir.

Zorlu hedeflere deneyimli yol göstericilerle yürünür...

İşte, elinizde bulunan AYT Soru Bankası kitabı ile içinde bulunduğunuz yarışta, sizler hedefinize yürürken her adımınıza eşlik etmeyi düşündük. Bunun için; kitapta bulunan sorular, sizlerin ders konularını daha iyi, daha detaylı ve daha kolay öğrenmenize yardımcı olması düşünülerek hazırlanmıştır.

Sizlere sınavlarınızda ve tüm hayatınızda başarılar dilerim.

Sıtkı Çelik

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1: TARİH VE ZAMAN	7 - 15
1. Mikro Konu: Tarih Bilimi ve Tarihin Özellikleri	8
2. Mikro Konu: Zaman Bilgisi - Tarihe Yardımcı Bilimler	12
ÜNİTE 2: İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ	16 - 25
3. Mikro Konu: İnsanlık Tarihinde Yazı Öncesi ve Sonrası Dönemler - İlk Çağ Medeniyetleri	16
4. Mikro Konu: Coğrafya ve İklimin Etkileri, Siyasi Gücün ve Hukuk Sisteminin Kaynakları	22
ÜNİTE 3: ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA	26 - 33
5. Mikro Konu: Orta Çağ'da Devlet ve Toplum - Ekonomi - Askerî Organizasyonlar ve Hukuk	26
ÜNİTE 4: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI	34 - 43
6. Mikro Konu: Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışları - İlk ve Orta Çağlardaki Türk Devletlerinin Güç ve Yönetim Anlayışları	34
7. Mikro Konu: Asya Hun Devleti - Kavimler Göçü ve Avrupa Hun Devleti - Diğer Türk Devletleri ve Toplulukları	40
ÜNİTE 5: İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU	44 - 53
8. Mikro Konu: İslam Öncesi Arap Yarımadası - Hazreti Muhammed ve Dört Halife Dönemi	44
9. Mikro Konu: Emeviler - Abbasiler ve Endülüs Emevileri	50
ÜNİTE 6: TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ	54 - 66
10. Mikro Konu: Türklerin İslamlaşmaları ve İlk Türk İslam Devletleri	54
11. Mikro Konu: Oğuz Türkleri ve Büyük Selçuklular	60
ÜNİTE 7: YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ	67 - 75
12. Mikro Konu: Anadolu Selçuklu Devleti - İlk Türk Beylikleri - Haçlı Seferleri ve Moğol Tehdidi	68
ÜNİTE 8: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453)	76 - 83
13. Mikro Konu: Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Yılları ve Beylikten Devlete Geçiş	76

ÜNİTE 9: DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER	84 - 91
14. Mikro Konu: Devletleşme Sürecinde Askerî Yapı	84
ÜNİTE 10: BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ	92 - 99
15. Mikro Konu: Devletleşme Sürecinde Osmanlı Medeniyeti	92
ÜNİTE 11: DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)	100 - 107
16. Mikro Konu: İstanbul'un Fethi - İslam Dünyası Liderliği	100
17. Mikro Konu: Osmanlı'nın Gücü ve Stratejik Rakipleri - Coğrafi Keşiflerin Etkileri	104
ÜNİTE 12: SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI	108 - 115
18. Mikro Konu: Osmanlı Merkez Teşkilatı	108
ÜNİTE 13: KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ	116 - 128
19. Mikro Konu: Klasik Dönem'de Osmanlı Toplumu	116
ÜNİTE 14: DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595 - 1774)	129 - 137
20. Mikro Konu: 1595 - 1700 Yılları Arasındaki Siyasi Gelişmeler - Fetihlerden Savunmaya	130
ÜNİTE 15: DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA VE OSMANLI	138 - 145
21. Mikro Konu: Avrupa'da Değişim Çağı - Osmanlı Devleti'nde Değişim	138
22. Mikro Konu: Osmanlı Devleti'nde İsyanlar ve Düzeni Koruma Çabaları	144
ÜNİTE 16: DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET - TOPLUM İLİŞKİLERİ	146 - 153
23. Mikro Konu: İhtilaller Çağı - Osmanlı Devleti'nde Modern Orduya Geçiş	146
ÜNİTE 17: ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGELER STRATEJİSİ (1774 - 1914)	154 - 165
24. Mikro Konu: XVIII - XX. Yüzyıl Siyasi Gelişmeleri (1774 - 1914), Osmanlı - Rus Rekabeti (1768 - 1914)	154
25. Mikro Konu: XIX. Yüzyılda Sosyal Hayattaki Değişimler - Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Hareketleri ve Darbeler	162

ÜNİTE 18: XIX ve XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN SOSYOEKONOMİK HAYAT	166 - 184
26. Mikro Konu: Osmanlı'da Sanayileşme ve Ekonomiyi Düzeltme Çabaları	166
27. Mikro Konu: Ulus Devlete Giden Süreçte Nüfus - Modern Hayattaki Sosyal Değişim	174
ÜNİTE 19: XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA	185 - 199
28. Mikro Konu: Mustafa Kemal'in Hayatı (1881 - 1919)	186
29. Mikro Konu: XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti	190
30. Mikro Konu: I. Dünya Savaşı - Mondros Mütarekesi ve Sonrasındaki Gelişmeler	196
ÜNİTE 20: MİLLÎ MÜCADELE	200 - 213
31. Mikro Konu: Millî Mücadele'de Örgütlenme Dönemi ve Amasya Genelgesi	200
32. Mikro Konu: Erzurum, Sivas ve Diğer Kongreler Dönemi, Amasya Görüşmeleri ve Misak-ı Millî	206
33. Mikro Konu: Kurtuluş Savaşı'nda Cepheleler - Sakarya Meydan Muharebesi'nden Lozan Antlaşması'na	208
ÜNİTE 21: ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI	214 - 229
34. Mikro Konu: Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Atatürk İlkeleri	214
35. Mikro Konu: Türk İnkılabı ve Siyasi Alanda Yapılan İnkılaplar	220
36. Mikro Konu: Hukuk, Eğitim, Toplum ve Ekonomi Alanında Yapılan İnkılaplar	224
ÜNİTE 22: İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA	230 - 237
37. Mikro Konu: Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası ve Atatürk Sonrası Türkiye	230
ÜNİTE 23: II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA	238 - 243
38. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı'nın Nedenleri, Yayılması	238
39. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye ve Savaşın Sonuçları	242
ÜNİTE 24: II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA	244 - 251
40. Mikro Konu: II. Dünya Savaşı Sonrası Türkiye - İki Kutuplu Dünya ve Türkiye - 1950'li Yıllarda Türkiye	244
ÜNİTE 25: TOPLUMSAL DEVRİM ÇAĞINDA DÜNYA VE TÜRKİYE	252 - 257
41. Mikro Konu: 1960 Sonrası Dünyadaki Gelişmeler ve Olayların Türk Dış Politikasına Etkileri - 1960 Sonrası Türkiye'de Yaşanan Siyasi, Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler	252
ÜNİTE 26: XXI. YÜZYILIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA	258 - 267
42. Mikro Konu: 1990 Sonrası Türkiye ve Dünyadaki Gelişmeler	258
CEVAP ANAHTARI	268 - 272

BÖLÜM 1

ÜNİTE 1: TARİH VE ZAMAN

ÜNİTE 2: İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

ÜNİTE 3: ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA

ÜNİTE 4: İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI

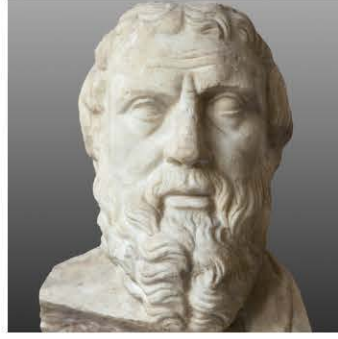
ÜNİTE 5: İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU

ÜNİTE 6: TÜRKLERİN İSLAMİYET'İ KABULÜ VE
İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ

1. Eski Çağ yazarlarının bir kısmının Herodot'un objektif tarih yazmadığını ifade etmesi, onunla ilgili günümüze kadar gelen bir yanlış anlamaya kapı açmıştır. O, kulağa hoş gelen hikâyelerden alıntılar yapmakla itham edilmiştir. Aslında her şey Thukydides'in onu rasyonel olmayan sözlü geleneği eleştirmesiyle başlamıştır. Akademik çevrelerin eleştirilerinin Herodot'un eserlerinden kaynaklanmadığı yazdıkları iyi incelendiğinde rahatlıkla görülebilir.

Buna göre, objektif bir tarih anlayışında olmadığını belirtenlerin Herodot'un;

- doğruluğu ispatlanmayan bilgilerle ilgili yorum yapması,
- gerçek dışı olayları açıkça reddetmesi,
- başkalarının ağzından konuşarak sadece işittiklerini aktardığını belirtmesi

özelliklerinden hangilerini gözden kaçırdıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tarihi bir olayı inceleyen tarihçinin;

- insan davranışlarını gözlemleyip ölçme,
- kendi bakış açısıyla olayları inceleme,
- elde ettiği verileri tasnif ederek değerlendirme

tutumlarından hangilerinin tarih metodolojisi bakımından doğru olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Tarih bilimi geçmiş konu alır. Böylece tarih çok geniş kapsamlı bir bilim hâline gelir.

Buna göre, tarihçilerin aşağıdaki yöntemlerinden hangisi, tarihin araştırılmasını kolaylaştırıcı bir yöntem olamaz?

- A) Objektif bir tutum sergilenmesi
B) Olayların bir kısmının değerlendirilmesi
C) Konulara göre sınıflandırma yapılması
D) Olayların belirli dönemlere ayrılması
E) Bölge tarihlerinin şehir özelinde ele alınması

4. Kadının Mezopotamya'daki siyasi, ekonomik, sosyal ve dinî alanlardaki etkileri üzerine yapılan akademik çalışmalar son dönemlerde artmıştır. Bunun sayesinde gün geçtikçe Mezopotamya kadını hakkında daha fazla bilgiye sahip olmaktayız. Bilhassa Eski Mezopotamya'nın çivi yazılı kaynaklarında zengin bilgilere ulaşılmıştır. Eski kronikler ise bizlere erkek egemen toplumların tabii bir uzantısı olarak aktörlerin neredeyse tamamının erkeklerden oluştuğu tarihi olayları nakletmiştir.

Metindeki bilgilerde tarihin biliminin aşağıdaki hangi özelliği bulunmamaktadır?

- A) Belgelere dayanma
B) Kaynak tenkidi
C) Yer
D) Zaman
E) Sebep - sonuç ilişkisi

- 5.

Tarihî Olayların İncelenmesi	
I.	Olayla ilgili izlere ulaşma
II.	Tarih bilincini geliştirme
III.	Coğrafi özelliklerin olaya etkisini anlama

Tarihî olaylar incelenirken olayın gerçekleştiği yerde yapılan araştırmalar çalışmaya önemli değerler katar.

Bu yöntemin uygulanması yukarıdaki amaçlardan hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. II. Mehmet öncülüğünde, uzun bir hazırlık döneminden sonra 1453 yılında Osmanlılar İstanbul'u ele geçirmiştir. İstanbul'un fethedilmesi sadece Türk tarihinde değil, dünya tarihinde de önemli gelişmelere yol açmış; Orta Çağ'ı kapatıp Yeni Çağ'ı başlatmıştır.

Tarih biliminin özellikleri dikkate alındığında metindeki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Olayların birbirini etkileme özelliği bulunur.
B) Tarih biliminin konusu insan faaliyetleridir.
C) Olaylar arasında sebep - sonuç ilişkisi kurulmalıdır.
D) Bazı olayların etkileri uzun zaman geçse de sürebilir.
E) Fetihler insanlık için yeni dönemlerin başlamasına yol açar.

7. Tarih biliminin;

- I. yeni belgelerin eski bilgileri değiştirebilmesi,
- II. olaylara insan merkezli bakması,
- III. kaynak çeşitliliğinin bulunması

özelliklerinden hangilerinin tarih araştırmalarında değişmez bilgiye ulaşılmasını zorlaştıran bir durum olarak karşımıza çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. İlk insanla başlayan, yaşadığımız zamana kadar devam eden olaylar tarih biliminin araştırma alanına girmektedir. Bu denli uzun bir sürecin incelenmesi ise oldukça zordur. **Tarihçiler aşağıda verilenlerden hangisini yaparak bu sorunu çözmeye çalışmışlardır?**

- A) Olayları kayıt altına alarak
B) Tarihî olayları tasnif ederek
C) Olayların sebep ve sonuçlarına yoğunlaşarak
D) Yazılı belge olan dönemlere yönelerek
E) Objektifliğe bağlı kalarak

9. Zeynep, tarih öğretmenine; okumuş olduğu bir tarih kitabında XVIII. yüzyılda insanların İstanbul'dan Edirne'ye iki günde gidebildiğinden söz edildiğini, ancak bunu anlamakta zorlandığını söylemiştir.

Tarih biliminin özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, öğretmenin Zeynep'e verebileceği cevap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih, bilgi ve belgeler doğrultusunda araştırılmalıdır.
B) Olaylar sebep - sonuç ilişkisi içerisinde ele alınmalıdır.
C) Tarihin değişebilirlik özelliği gözden kaçırılmamalıdır.
D) Olaylar gerçekleştiği zamanın şartlarıyla değerlendirilmelidir.
E) Mekân ve zaman kavramları olmadan tarihten söz edilmemelidir.

10.

Tarih bilimi ile ilgili yukarıda yer alan ifadelerden hangisi doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bir ülkenin tarihi incelenirken kendi resmî tarihçilerinin yazdıklarıyla yetinilmemelidir.

Bu yaklaşımın gerekçeleri arasında;

- I. bilginin sansüre uğrama ihtimali,
- II. resmî tarihçilerin taraf olmaları,
- III. tarihçinin doğru bilgiye ulaşma isteği

durumlarından hangilerinin bulunduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

ÖSYM Sorusu / 2020 AYT

12. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır."

Mustafa Kemal, bu sözüyle tarihçinin aşağıdaki niteliklerinden hangisine işaret etmemiştir?

- A) Öznellik B) Bilimsellik
C) Tarafsızlık D) Belgelere dayanma
E) Nesnellik

1. "Tarihin daima zamanların ışığı, olayların hazinesi, gerçeklerin tanığı, iyi nasihatlerin ve tedbirin kaynağı, davranışın ve adaletin kaidesi olarak değerlendirilmiş olması boşuna değildir."

Ünlü Fransız filozofu Montesquieu'nun tarihin işlevine dair görüşlerinde;

- I. tarihten ders çıkarma,
- II. günümüz dünyasını anlama,
- III. gelecekle ilgili planlar yapma

tutumlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tarih bilimi geçmişte yaşanan olayları sebep - sonuç ilişkisi içinde inceler.

Buna göre,

- I. Kavimler Göçü, Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılmasına yol açmıştır.
- II. Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması sömürgecilik yarışıyla bağlantılıdır.
- III. İstanbul'un Fethi, Osmanlı Devleti'nin büyük bir başarısıdır.

yargılarından hangileri yukarıdaki bilgiyle örtüşür niteliktedir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. İkinci asrın başlarında ölen Plin'in bir Yahudi tarikatı olan Essenienler hakkındaki bilinen metinleri, akli bir sonuç imkân vermemişti. Yazarın tutarlılığı zayıf metinlerinin Ölü Deniz'in sahillerindeki bu tarikatın varlığından bahsetmesi ile ilgili çokça karanlık nokta bulunuyordu. Ancak 1947 yılında bu bölge yakınında Kumran yazmalarının keşfi Pline'i açık bir şekilde doğrulamıştı.

Pline'in başlangıçta Essenienler ile ilgili eserinin güvenilir olmaması;

- I. yeterli belgenin olmayışı,
- II. bilimsel metotlardan yoksun oluşu,
- III. konunun tasnife tabi tutulmaması

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Tarih bilimi ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğru yansıtmaz?**

- A) Önceden görmeye imkân sağlayan kanunlarla sonuçlanmaz.
- B) Uygulama yoluyla doğruluğu araştırılamaz.
- C) Soyut ispatlamalardan ibaret değildir.
- D) İnsan iradesi dışında gelişen olaylarla ilgilenmez.
- E) Geçmişteki olayları konu edinir.

5. **Tarihî bir olayın güvenilir ve doğru bir biçimde açıklanabilmesinin;**

- I. olayla ilgili belgelerin bulunması,
- II. olayın sonuçlarının ortaya çıkması,
- III. olayın geçtiği yer ve zamanın bilinmesi

durumlarından hangilerine bağlı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. "Bugün her yerde tarihi millî bir çerçevede içinde araştırmak temayülünü müşahede ediyoruz. Her birimiz, tabii olarak, kendi millî tarihimizin tetkikine her şeyden önce ehemmiyet veririz; bundan sonradır ki, şayet vaktimiz kalır, enerjimiz ve merakımız müsait olursa, kendi millî tarih tetkiklerimizi de neticelendirmiş bulunursak, diğer milletlerin tarihiyle de meşgul oluruz. Tarihe millî tarihlerin bir koleksiyonu nazariyle bakılabilir."

Aşağıdaki araştırma konularının hangisi, özellik bakımından Arnold Toynbee'nin tarih anlayışı ile örtüşmez?

- A) İngiltere'de Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesi
- B) Osmanlı'da XIX. yüzyılda nüfus sayımının yapılması
- C) Cezayir'in Fransa tarafından işgal edilmesi
- D) Osmanlı Devleti'nde millet sisteminin uygulanması
- E) Mehmet Ali Paşa'nın Mısır'da sulama kanalları yapması

7. Tarih bilimi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Olaylar sebep - sonuç ilişkisi içerisinde anlam kazanır.
- B) Tarihî bilgiler değişebilir özellikler taşır.
- C) Tarihî bilgilerle genellemelere gidilebilir.
- D) Tarih, belgeler bilimidir.
- E) Tarihçi insan davranışlarını ölçmeye dayalı yöntemler kullanmaz.

8.

Tanım	Tarih; geçmişte yaşamış insan topluluklarının faaliyetlerini yer ve zaman göstererek, sebep - sonuç ilişkisi içerisinde, belgelere dayalı olarak objektif bir biçimde inceleyen bilim dalıdır.
Durum	XVIII. yüzyılda tımar sisteminin bozulmaya başlamasıyla üretim azalmış, azalan üretim sebebiyle vergi memurları halktan yeterince vergi toplayamamışlardır.

Durumda verilen olayda, tarihin tanımında yer alan unsurlarından hangisi belirtilmemiştir?

- A) Yer
- B) Zaman
- C) Geçmişin incelenmesi
- D) İnsan ilişkileri
- E) Sebep - sonuç

9. Tarih, olay ve olgulardan oluşan yaşanmışlıklar bütünüdür. İki arasında ise ayrılmaz bir ilişki bulunmaktadır.

Bu ilişkinin özellikleri göz önünde bulundurulduğunda,

- I. Olgular olaylara göre daha uzun bir süreçte oluşur.
- II. Olaylar olguların meydana gelmesine ortam hazırlar.
- III. Olgular olaylara göre daha kalıcı etkiler bırakır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Tarih bilimi; doğal afetler, kuraklık, deprem gibi insan iradesi dışında gelişen doğa olaylarının;

- I. bilimsel yönleri,
- II. insanlar üzerindeki etkileri,
- III. sosyo - kültürel sonuçları

özelliklerinden hangileri ile ilgilenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Tarih bilimi devletlerin önem verdiği vazgeçilmez araçlardan biridir.

Buna göre devletlerin tarih bilimini araç olarak kullanma gerekçeleri arasında;

- I. ulusal kimlik oluşturmak,
- II. objektif tarihçiliği geliştirmek,
- III. siyasi güç sağlamak

düşüncelerinden hangilerinin bulunduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Ankara Savaşı'ndan (1402) sonra Anadolu'da devlet otoritesi sarsılmış, ekonomik faaliyetler kesintiye uğramış ve Osmanlı Devleti'nde taht kavgaları yaşanmıştır.

Yukarıdaki bilgilerde tarih biliminin;

- I. belgelerden yararlanma,
- II. sebep - sonuç ilişkisi kurma,
- III. yer ve zaman belirtme

özelliklerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. Tarihi, yaşanan gerçeklik olarak anladığımız zaman köklü bir tarihe mensup olduğumuz konusunda şüphe yoktur. Ancak tarihi, yaşanan gerçekliğin ilmî araştırması sonucunda elde edilen bilgi olarak anladığımızda, sayısız esere rağmen yaşadığımız tarih ölçüsünde tarih yazdığımız söylenebilir.

Metindeki görüşlerden hareketle tarih bilimi ile ilgili,

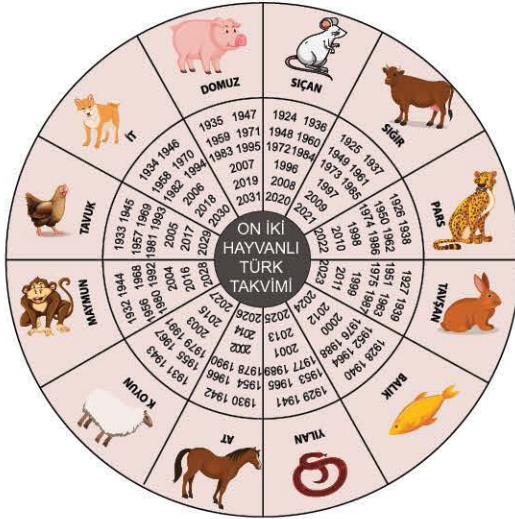
- I. Tarihî bilgiler, dokunulmadan yeni nesillere aktarılmalıdır.
- II. Tarihî olaylar eleştiri süzgecinden geçirilmelidir.
- III. Bilimsel tarih yazıcılığı yetersizdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1.

Aşağıdakilerden hangisi On İki Hayvanlı Türk takvimi-nin özelliklerinden değildir?

- A) Ay yılı hesabına göre düzenlenmiştir.
- B) Yıllar hayvan isimleri ile gösterilmiştir.
- C) Takvim, Türklerden başka Çinliler ve Tibetliler tarafından da kullanılmıştır.
- D) Takvimde 12 yıl bir devre olarak kabul edilmiştir.
- E) Takvim 365 gün 5 saat olarak planlanmıştır.

2. Topluların yaşayışlarını, hayat tarzlarını, örf ve âdetlerini inceleyen tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Heraldik
- B) Etnografya
- C) Arkeoloji
- D) Nüvizmatik
- E) Epigrafi

3. I. Paleografya
II. Arkeoloji
III. Nüvizmatik
IV. Diploması
V. Filoloji

Yazının bulunmasından önceki dönemler genel olarak "Tarih Öncesi Devirler" olarak adlandırılmıştır.

Tarih öncesi devirlere ait bir buluntuya sahip olan tarihçi yukarıda verilen yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanabilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4.

Türlerine Göre Kaynaklar

I.	Sözlü Kaynak: Destan
II.	Görsel Kaynak: Resim
III.	İşitsel Kaynak: Ses kasedi
IV.	Tarihî Kalıntı: Ferman
V.	Yazılı Kaynak: Para

Türlerine göre kaynakların ve ilgili örneklerin yer aldığı yukarıdaki listede kaç numaralı maddede yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. İnsan ırklarının kökenlerini, özelliklerini ve yeryüzüne dağılımlarını inceleyen tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkeoloji
- B) Coğrafya
- C) Antropoloji
- D) Heraldik
- E) Epigrafi

6.

Istanbul'un Fethi

Matbaanın Bulunması

Tarih öğretmeni öğrencilerine zaman kavramını anlatırken yukarıdaki görselleri tahtaya yansıtmış ve "Yeni Çağ'ın başlangıcı olarak kimi tarihçiler İstanbul'un Fethi'ni kimileri de matbaanın keşfini kabul ederler." demiştir.

Tarih öğretmeni bu durumun sebebinin öğrencilerine aşağıdaki cümlelerden hangisi ile ifade etmiş olabilir?

- A) İstanbul'un Fethi Avrupa'nın siyasi yapısını değiştirmiştir.
- B) Zamanın sınıflandırılmasında toplumlar kendi tarihlerindeki önemli olayları esas almışlardır.
- C) Matbaa, kültürler ve medeniyetler üzerinde çok büyük değişimlere yol açmıştır.
- D) Olayların kolay anlaşılması için tarihî gelişmeler bölümlere ayrılmıştır.
- E) İnsanlık tarihinde etkisi uzun süren gelişmeler yaşanmıştır.

7. I. Edirne'nin ele geçirilmesi
II. Balkanların İslamlaşması
III. İkinci Kosova Savaşı
IV. Rönesans Hareketleri

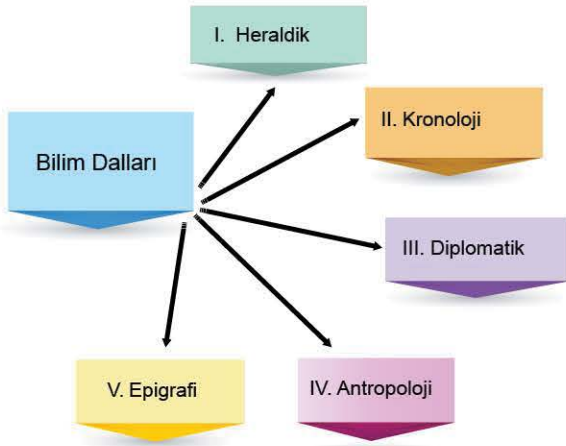
Yukarıda yer alan tarihî gelişmeler, olay - olgu kavramları dikkate alınarak aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A)	Olay	Olgu	Olay	Olgu
B)	Olgu	Olay	Olgu	Olay
C)	Olay	Olgu	Olay	Olay
D)	Olay	Olgu	Olgu	Olay
E)	Olgu	Olay	Olay	Olgu

8. Aşağıdakilerden hangisi "yazılı kaynaklar" grubunda yer alan tarihî materyallerdendir?

- A) Resimler B) Destanlar C) Atasözleri
D) Şecereler E) Efsaneler

9.

Mektup, ferman ve antlaşma gibi yazılı belgeleri inceleyen bilim dalı yukarıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10.

Yukarıda yer alan "Yazılı Kaynaklar" tablosuna aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Fotoğraf B) Tarihî bina C) Heykel
D) Ses kaseti E) Kitabe

11. Miladi takvim başlangıcı: Hazreti İsa'nın doğumu - 0
Hicri takvim başlangıcı: Medine'ye Hicret - miladi 622

Yukarıda verilen tarih şeridinin kronolojik olarak doğru sıralanabilmesi için kaç numaralı tarihler yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve V E) III ve IV

ÖSYM Sorusu / 2019 AYT

12. Tarih bilimi; ferman, berat, vakfiye ve benzeri belgelerin yazılarının okunabilmesi için aşağıdaki bilgi alanlarının hangisinden yararlanır?

- A) Paleografi B) Nüvizmatik C) Epigrafi
D) Antropoloji E) Etnografya

1. Tarih, devletlerin ulus bilincini geliştirmek için başvurdukları yegâne bilim dalıdır. Devletler, istiklal ve istikbal kaygılarını zaman zaman birçok unsurun önünde tutmuştur. **Buna göre, devletlerin belirtilen tutumunun aşağıdakilerden daha çok hangisine yol açacağı söylenebilir?**

- A) Tarih öğretiminde zorluklar yaşanmasına
- B) Farklı kültürlerle çatışma ortamı oluşmasına
- C) Tarihi bilgilerin zamanla değişmesine
- D) Objektif tarih anlayışının göz ardı edilmesine
- E) Tarih biliminin önemini kaybetmesine

2. **Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah adına hazırlatılan ve güneş yılını esas alan takvim aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Celali takvim
- B) Hicri takvim
- C) Rumi takvim
- D) On İki Hayvanlı Türk takvimi
- E) Miladi takvim

3.

Görselde henüz on yedi yaşında vefat eden Fatma Müşerref Hanım'a ait üzerinde kırılmış bir gülün yer aldığı mezar taşı bulunmaktadır.

Mezar taşı incelenirken;

- I. diplomasi,
- II. paleografya,
- III. epigrafi

yardımcı bilim dallarının hangilerinden yararlanıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4.

Yukarıda verilen tarihçi ve seyyahlardan hangisinin doğum tarihi günümüze daha yakındır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

- 5. I. On İki Hayvanlı Türk Takvimi
- II. Rumi Takvim
- III. Hicri Takvim

Yukarıdaki takvimlerden hangilerinin Türkler tarafından kullanıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. **Aşağıdaki takvimlerden hangisi ay yılı hesabına göre düzenlenmiştir?**

- A) On İki Hayvanlı Türk takvimi
- B) Hicri takvim
- C) Celâli takvim
- D) Rumi takvim
- E) Miladi takvim

7.

Kuzey Makedonya'nın Üsküp şehrindeki evinin bahçe işleri ile uğraşan, aynı zamanda tarih meraklısı olan Marija Hanım toprağı karıştırırken görselde yer alan Osmanlı Dönemi'ne ait parayı bulmuştur.

Marija Hanım, bulmuş olduğu para hakkında bilgi sahibi olabilmek için;

- I. nümizmat,
- II. paleograf,
- III. filolog

uzmanlarının hangilerinden yardım alabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Arabistan Yarımadası'nda doğan hicri takvimin başlangıcı olarak aşağıdaki hangi gelişme esas alınmıştır?

- A) Hazreti Muhammed'in Kudüs'te miraca yükselmesi
- B) Mekke'nin Müslümanlar tarafından fethedilmesi
- C) Müslümanların Medine'ye göç etmesi
- D) Hudeybiye Barış Antlaşması'nın imzalanması
- E) Habeşistan'a hicret olayının gerçekleştirilmesi

9. İnsanlar, tarihi ve yaşam sürecini anlaşılır hâle getirmek için zamanı günlere, aylara, yıllara ayırarak çeşitli takvim sistemleri oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi takvimin oluşturulmasında hedeflenen amaçlardan birisi olamaz?

- A) Geçmiş ve gelecek zamanı kavrama
- B) Hayatı düzenleyebilme
- C) Millî tarih şuuru oluşturma
- D) Geçmiş kronolojik olarak öğrenme
- E) Toplumun zaman algısını standart hâle getirme

10. Hazreti Muhammed miladi 622 tarihinde Medine'ye hicret etmiştir.

Medine'ye hicret edildiği esnada dünya genelinde insanlar tarafından;

- I. Hicri,
- II. Miladi,
- III. On İki Hayvanlı

takvimlerinden hangilerinin kullanılmakta olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı paralarını inceleyen Batılı bir tarihçinin tarihe yardımcı olan;

- I. paleografya,
- II. heraldik,
- III. etnografya

bilim dallarının hangilerinden yararlanması beklenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12.

Görseldeki Göbeklitepe arkeoloji çalışmalarında ele geçen nesnelerin dönemlerini doğrudan tespit edebilmek için aşağıdaki işlemlerden hangisi gerçekleştirilmelidir?

- A) Yazı uzmanlarından yardım almak
- B) Başka bölgelerde bulunan benzerleri ile karşılaştırmak
- C) Eski Çağ tarihi uzmanlarına müracaat etmek
- D) Karbon 14 metodunu kullanmak
- E) Arkeologlardan yardım almak

1.

Tarih Öncesi Dönem	
I.	Tabiata bağlı bir yaşam sürdürülmesi
II.	Kil tabletlerin yaygınlaşması
III.	Mağara ve kuytu yerlerde barınaklar yapılması
IV.	Ateşin kontrol altına alınıp kullanılması
V.	Mağara duvarlarına hayvan resimlerinin çizilmesi

Yukarıda yer alan insanlık tarihinin en uzun evresini oluşturan tarih öncesi döneme ait olarak verilen bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. --- gibi sözlü anlatılar; zaman içinde başka kültürlerden etkilenebilmiş, diğer kültürlerin de sözlü ürünlerini etkilemiştir.

Buna göre metinde yer alan boşluğa;

- I. yıllıklar,
II. mitler,
III. destanlar

unsurlarından hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Eski Mısır'dan günümüze kalan en dikkat çekici yapılar piramitlerdir. Piramitler kralların gömüldükleri mimari yapılardır. Piramitlerin içinde altın eşyalar, yemek, mobilya ve birtakım ihtiyaç malzemeleri bulundurulmaktadır. Aynı eşyalara krallın akrabaları, devlet adamları ve rahiplerin mezarlarında da rastlanmaktadır.

Piramitlerle ilgili verilen bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Çok tanrılı hayatın
B) Halka verilen önemin
C) Din devlet ilişkilerinin
D) Ahiret inancının
E) Gelişmiş bir medeniyetin

4. Tarih öncesi dönemlerde bazı mezarlarda ölümlerin mumyalarla gömüldüğü bilinmektedir.

Mumyacılık geleneği olan toplumların;

- I. tıp,
II. kimya,
III. eczacılık

alanlarından hangilerinde kendilerini geliştirmiş olabilecekleri düşünülebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. • Anadolu'da faaliyet göstermişlerdir.
• Gediz ile Küçük Menderes arasında medeniyet kurmuşlardır.
• Ekonomileri tarıma ve özellikle kara ticaretine dayalıdır.
• Kral Yolu'nda etkin olmuşlardır.
• Altın - gümüş karışımı bir madenî para kullanmışlardır.

Yukarıda hakkında bilgiler verilen topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İonyalılar B) Hititler
C) Lidyalılar D) Fenikeliler
E) Asurlular

6.

İlk Çağ Medeniyetleri	
I.	Doğu Roma İmparatorluğu'nun yıkılması
II.	Anadolu'da yazının kullanılmaya başlanması
III.	İlk olimpiyatların düzenlenmesi
IV.	Lidyalıların parayı kullanmaya başlaması
V.	Milano Fermanı'nın yayımlanması

İlk Çağ'a ait gelişmeler ile ilgili hazırlanan listede kaç numaralı maddede yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

00E30B1C

7. Meşruiyet kavramı devletler için kullanıldığında yönetilen halkın yöneticilerini kabul etmesi anlamını taşımaktadır. **Aşağıdakilerden hangisinin İlk Çağ devletlerinde bulunan meşruiyet anlayışı ile ilgili kavramlardan olduğu söylenemez?**

- A) Demokratik Anayasa
- B) Pankuş Meclisi
- C) Rahip Kral
- D) Aristokrasi
- E) Tiranlık

8. İlk Çağ Mezopotamya uygarlıklarına ait yapılar günümüze ulaşmamıştır.

Bu durumun sebepleri arasında;

- I. bazı bölgelerin dışarıdan saldırılar alması,
- II. kullanılan malzemenin kerpiç ve tuğla olması,
- III. dışarıya yoğun göçler vermesi

özelliklerinden hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. MÖ 1275 yılında savaş sona erdirilmiş ve Mısırlılarla Hititliler arasında antlaşma imzalanmıştır. Savaşın sonucu hakkında kesin bir bilgi bulunmamakla beraber antlaşma Hitit kaynaklarında eşit iki hükümdarın imzaladığı bir metin olarak yer almıştır. Mısır kaynakları ise Hititlere merhamet edildiğini belirten bir anlayışı yansıtmıştır.

Mısırlılarla Hititler arasında imzalanan bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kallias Barışı
- B) Magna Carta
- C) Verdun Antlaşması
- D) Kadeş Antlaşması
- E) İli Nehri Antlaşması

10.

Yukarıdaki haritada Mezopotamya Bölgesi'nin yer aldığı alan aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak ifade edilmiştir?

- A) Nil Nehri'nin bulunduğu Mısır Bölgesi'dir.
- B) Miken Uygarlığı havzasındadır.
- C) Asurluların yaşam alanıdır.
- D) Karadeniz'in batı bölgesidir.
- E) Doğu Akdeniz kıyılarıdır.

11. Mezopotamya medeniyetinde kurulan devletler kendilerinden önce aynı bölgede kurulmuş olan devletleri örnek almışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bölgede kurulan ve örnek alınan en eski Mezopotamya medeniyetidir?

- A) Babiller
- B) Sümerler
- C) İyonlar
- D) Elamlar
- E) Urartular

ÖSYM Sorusu / 2022 AYT

12. İlk Çağ Uygarlıkları konusunu işleyen Dilek Öğretmen, öğrencilerine şu bilgileri vermiştir:

- Batı Anadolu'da Gediz ve Küçük Menderes çevresine yerleşmişlerdir.
- Kral Giges zamanında bağımsız bir devlet hâline gelmişlerdir.
- Kendilerine has bir alfabeleri ve dilleri vardır.
- Başkentleri Sardes, zenginliği ve güzelliğiyle meşhurdur.
- Altın ve gümüş işlemeciliğinde gelişmişlerdir.

Öğretmenin, hakkında bu bilgileri verdiği İlk Çağ toplumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler
- B) Lidyalılar
- C) Urartular
- D) Hititler
- E) İonyalılar

1. Aşağıdaki topluluklardan hangisinin insanlığın tarihî çağlara girmesinde etkisi olmuştur?

- A) Romalılar B) Fenikeliler C) Asurlular
D) İyonyalılar E) Sümerler

2. Sümerler tanrılara ulaşmak için Ziggurat adında çok katlı tapınaklar olan mimari yapılar inşa etmişlerdir. Bu binalar aynı zamanda ürün kabul merkezleridir.

Sümerler ve tapınakları ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çok tanrılı inanişe sahiplerdir.
B) Dinî mimari gelişmiştir.
C) Tapınağın alt katı tahıl deposu olarak kullanılmıştır.
D) İnanç sistemi, ekonomik faaliyetlere etki etmiştir.
E) Dinî inaniş ticaretin gelişmesine sebep olmuştur.

3. • Tarihte bilinen ilk imparatorluktur.
• Tarihteki ilk düzenli orduyu kurmuşlardır.

Aşağıdaki medeniyetlerden hangisi verilen özelliklere sahiptir?

- A) Persler B) Lidyalılar C) Babiller
D) Akadlar E) Romalılar

4. Aşağıdakilerden hangisinin Babillerin özelliklerinden biri olduğu söylenemez?

- A) Mutlak monarşik bir anlayışı benimsemişlerdir.
B) Kral Yolu'nu yaparak ticareti geliştirmişlerdir.
C) Hammurabi ünlü hükümdarlarıdır.
D) Hükümdarları dinî yetkilerini din adamlarına devretmiştir.
E) Teokratik uygulamalardan uzaklaşmışlardır.

5. Mali hesaplamaların ve bunların kayıt altına alınmasının yapılan araştırmalara göre insanların ihtiyacından ortaya çıktığı bilinmektedir. Günümüze kadar gelen tarihî belgelerde ticari işlemlerin hesaplarına dair detaylar elimizde bulunmaktadır. Bu durum mali hesaplamaların tarihini binlerce yıl öncesine götürmektedir.

Buna göre, Sümerlerle ilgili ele geçen muhasebe kayıtlarının tutulduğu bir kil tablette;

- I. deniz ticareti,
II. tarım ve hayvancılık,
III. koloncilik

alanlarından hangileri ile ilgili bilgilerin olması beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Seyhun ve Ceyhun arasında kalan bölgede yaşamışlardır. Semerkant gibi merkezlerden oluşan şehir devletleri hâlinde organizasyon kurmuşlardır. V. yüzyıldan itibaren Akhunların, daha sonra da Kök Türklerin egemenliği altına girmişlerdir. Tüccar bir topluluk olarak bilinirler. Orta Asya, Çin ve Bizans topraklarında faaliyet göstermişlerdir. Koloniler kurarak geniş bir ticaret ağı meydana getirmişlerdir.

Metinde sözü edilen kavim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soğdlar B) Sümerler C) Akadlar
D) Babiller E) Fenikeliler

7.

Anadolu Uygarlıkları	
I.	Elamlar
II.	Frigler
III.	Lidyalılar
IV.	Hititler
V.	Urartular

Yukarıdaki yapılardan hangisi Anadolu'da yer alan uygarlıklardan değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

İlk Çağ Medeniyetleri	
I.	Hint
II.	Mısır
III.	Çin
IV.	Mezopotamya
V.	Ege - Yunan

Mimari, kâğıt, matbaa, heykeltçilik, resim, cam süsleme ve seramik sanatlarında gelişme gösteren medeniyet yukarıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Hititlerle Mısırlılar, Kuzey Suriye bölgesinin hâkimiyeti mücadelesinde savaşmışlar ve nihayet aralarında tarihteki ilk yazılı antlaşma olarak bilinen Kadeş Antlaşması'nı imzalamış ve ittifak kurmuşlardır.

Bu devletler aralarındaki mücadeleye son vererek aşağıdaki hangi uygarlığa karşı ittifak antlaşması yapmışlardır?

- A) Asurlular B) Sümerler C) Romalılar
D) Fenikeliler E) İyonlar

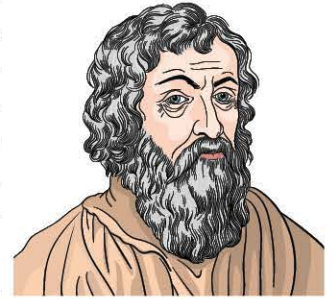
10. Hititlerin, devlet yönetiminde taht kavgalarının önüne geçmek ve devletlerinin ömürlerini uzatmak için aşağıdaki uygulamalardan hangisine doğrudan başvurduğu söylenebilir?

- A) Tanrılara hesap vermek için kralların faaliyetlerini kayıt altına almak
B) Meşrutî krallık sistemini benimsemek
C) Veraset yasasını düzenlemek
D) Güçler birliği ilkesini uygulamak
E) Şehirlerini su havzası yakınına kurmak

11. Doğu ile Batı kültürünün kaynaşmasıyla ortaya çıkan Helenistik medeniyetin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roma İmparatorluğu
B) İskender İmparatorluğu
C) Pers İmparatorluğu
D) Çin İmparatorluğu
E) Sümerler

12. "Hastalıklar doğa üstü güçlerin kötülüklerinden değil, fiziki nedenlerden kaynaklanmaktadır." İlk Çağ uygarlıklarında hastalıklar Tanrı'nın cezası olarak değerlendirilmiş, felsefi yorumlarla açıklanmaya çalışılmıştır.

Bu bakış açısına karşı çıkarak yukarıdaki görüşlerini ifade eden ve modern tıbbın kurucusu olarak kabul edilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Platon B) Aristoteles C) Strabon
D) Hipokrat E) Thales

ÖSYM Sorusu / 2019 AYT

13. Aşağıdakilerden hangisi Mısır Uygarlığı'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) Hieroglif adı verilen resim yazısını kullanmışlardır.
B) Nom adı verilen şehir devletleri kurmuşlardır.
C) Hititlerle Kadeş Antlaşması'nı yapmışlardır.
D) Sınıfsız bir toplum yapısı oluşturmuşlardır.
E) Ölümden sonraki yaşama inanmışlardır.

1. I. Kadeş Savaşı'nın yaşanması
 II. Lidyalıların parayı kullanması
 III. Hazreti İsa'nın doğumu
 IV. Kavimler Göçü'nün gerçekleşmesi
 V. Ateşin kontrol altına alınması

Yukarıda yer alan gelişmelerin hangisi tarih öncesi döneme aittir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Asya Seferi sırasında fethettiği ülkeler hakkında bilgi sahibi olmak için daima yanında coğrafyacı bulundurmıştır. Onun açtığı İskenderiye Kütüphanesinde görev yapan Eratosthenes ve İskenderiye'ye yerleşen Hipparkos bu alanda kendilerinden sonra gelen coğrafyacılar öncülük etmişlerdir.

Bilimi teşvik ederek coğrafyanın gelişmesinde önemli katkıları olan sözü edilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hammurabi B) İskender C) Sezar
D) Tutankhamon E) Urukagina

3. Temel geçim kaynakları tarım ve hayvancılık olan Sümerler her şeyin tanrılarına ait olduklarını düşünmüşlerdir. Bu sebeple ürünlerini "Ziggurat" adlı tapınaklara teslim etmişlerdir. Üretimin boyutu artınca türlü zorluklarla karşılaşmaya başlamışlardır.

Sümerlerin bu zorlukları aşmak için;

- I. uluslararası ticareti önemseme,
II. yazıyı kullanma,
III. kilden yapılmış tabletleri kullanma

yöntemlerinden hangilerine yöneldikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. • Çorum'un Hattuşaş bölgesinde Kızılırmak çevresinde kurulmuştur.
• Kral aynı zamanda başkomutan, başyargıç ve başrahiptir.
• Tavananna adı verilen kraliçe, Pankuş Meclisi üyesidir.
• Pankuş Meclisinde önemli konular görüşülmüş, alınan kararlar kralların onayıyla yürürlüğe girmiştir.

Hititlere dair yukarıda yer alan bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yerleşimde temel ihtiyaç kaynakları gözetilmiştir.
B) Kraliçenin siyasi yetkileri bulunmaktadır.
C) Meclis, danışma kurulu özelliğini taşımaktadır.
D) Yönetimde teokratik uygulamalar benimsenmiştir.
E) Kralın yetkisi paylaşılmış, merkezî otorite zayıflamıştır.

5. **Aşağıda verilenlerden hangisinin Anadolu uygarlıklarından olduğu söylenemez?**

- A) Sümerler B) Hititler C) İyonlar
D) Urartular E) Lidyalılar

6.

Yukarıdaki tarih şeridinin doğru olabilmesi için kaç numaralı gelişmeler yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve V E) III ve IV

Ege - Yunan Medeniyeti	
I.	Deniz ticaretine önem vermişlerdir.
II.	Çok tanrılı inanç sistemleri vardır.
III.	Fenike alfabesini geliştirmişlerdir.
IV.	Güneş yılı esaslı takvimi bulmuşlardır.
V.	Polis adı verilen şehir devletleri kurmuşlardır.

Ege - Yunan medeniyetine ait olarak verilen yukarıdaki bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerden hangisi, tarihte yaşanmış olan Ege Göçlerini anlatan doğru bir bilgidir?

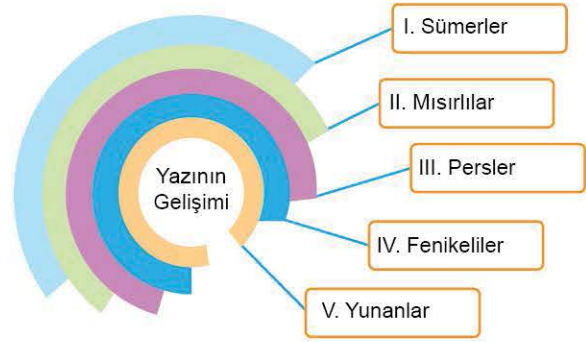
- A) Doğu Avrupa'da yaşayan kavimlerin kıtlık nedeniyle geçim imkânını kaybetmeleri üzerine başlamıştır.
 B) Mezopotamya medeniyetine ait toplulukların batı yönündeki göç hareketleridir.
 C) İklim şartları sebebiyle Ege topluluklarının doğuya doğru yer değiştirmesidir.
 D) Ege Bölgesi'nden Anadolu'nun içlerine gerçekleşen yer değişiklikleridir.
 E) Mısır coğrafyasından Batı Anadolu'ya gerçekleşen göçlerdir.

9. Diyarbakır ili sınırları içinde bulunan Çayönü yerleşimi ile ilgili yapılan araştırmalarda, Çayönü Ovası'nın günümüzden yaklaşık 12 bin yıl önce ormanlık bir alan olduğu, bölgede yaban hayvanlarının yaşadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca yapılan kazılarda ağaç dallarından yapılmış olan basit kulübelerin zamanla taş temelli kerpiç yapılara dönüştüğü görülmüştür.

Metinde verilen bilgilerden yola çıkarak Çayönü yerleşim alanı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yaşam kaynakları bakımından zengin bir bölgedir.
 B) Dinî mimariye ait yapılar inşa edilmiştir.
 C) Toplayıcılık ve avcılık faaliyetlerinde bulunulmuştur.
 D) Yerleşik köy hayatı yaşanmıştır.
 E) Tarımsal üretime geçilmiştir.

10.

İlk defa üretim ihtiyaçlarından ortaya çıkan ve çivi yazısı ile başlayan yazının serüveni kimi zaman papirüs kâğıtları üzerinde, kimi zaman da taş tabletlerde devam etmiştir. Yirmi iki harfli bir alfabe oluşturulmuş, bu alfabe zamanla değişim göstermiş ve Latin alfabesinin doğmasına zemin hazırlanmıştır.

Metinde yer alan gelişmelere tablodaki toplulukların hangisinin katkısından söz edilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖSYM Sorusu / 2023 AYT

11. İlk Çağ medeniyetlerinde farklı isimlerle anılan şehir devletleri kurulmuştur. Bu şehir devletlerine Mısırlılar "nom", Sümerler "site", Yunanlar ise "polis" adı vermişlerdir.

Buna göre haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde "site" adı verilen şehir devletleri kurulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Çatalhöyük, ülkemizde bulunan ve yaklaşık dokuz bin yıl öncesine ait eski bir yerleşim merkezidir. Buzul Çağı sonrası göllerin kurumaya başladığı bir dönemde, yerleşim alanı henüz bataklık alanlardan oluşurken insanlar bu bölgeye yerleşmişlerdir.

Çevrede yerleşmek için daha kuru alanlar varken insanların Çatalhöyük bölgesini tercih etmeleri;

- I. gelişmiş mimari birikimlerinin varlığı,
- II. bölgede su kaynaklarının bulunması,
- III. besin kaynaklarına ulaşımın kolay olması

gerekçelerinden hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tarihte yıkılan şehirlerin yerine yenileri inşa edildiğinden bu yerleşim bölgelerinde zamanla yükseltiler, tepelikler oluşmuştur. Hafif eğimli bu yükseltiler; arkeoloğlara çanak - çömlek parçaları, taştan ve madenlerden imal edilen aletler, mimari yapılar ve kalıntılar sunmuştur.

Hakkında bilgi verilen yükseltiler aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılır?

- A) Höyük B) Polis C) Karum
D) Kurgan E) Site

3. Tarih öncesi devirlerde insanlar genellikle yaşam kaynakları olan suyun bulunduğu havzalara yerleşmeyi tercih etmişlerdir. Su havzaları geniş imkânlar sunmakla birlikte zaman zaman yaşam koşullarını da ağırlaştırmıştır.

Bu durumun insanların aşağıdaki hangi alanda gelişmelerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Kültür B) Sanat C) Astronomi
D) Felsefe E) Ticaret

4. Dünyanın bilinen en eski ve en büyük tapınak yerleşkesi ülkemiz sınırları içerisinde bulunmaktadır. Bu keşif ile tarih öncesi dönem ve yerleşik hayat ile ilgili pek çok bilgi değişmiştir.

Keşfedilen bu tarihî yerleşkenin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çatalhöyük B) Karain Mağarası
C) Çayönü D) Yarımburgaz Mağarası
E) Göbeklitepe

5. Toplumlar yaşamlarını farklı alanlara yoğunlaşarak sürdürmüşlerdir. Bazıları ticaretle uğraşırken bazıları hayvancılıkta kendilerini geliştirmişlerdir. Tarım toplumları ise tarihte her zaman önemli bir yere sahip olmuştur.

Toplumların uğraş alanlarında görülen bu farklılığın temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel anlayış B) Bilimsel yapı
C) Göçebelik D) Bulunulan coğrafya
E) Siyasi düşünce

6. Teokrazi, din ile devlet işlerinin birlikte yürütüldüğü bir yönetim modelidir. Bu anlayışta hükümdarlar genellikle tanrı - kral özelliğini taşır. Yönetimde rahipler etkin görevler üstlenir.

Teokratik devlet yönetimi ile asıl hedeflenenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Dindar bir toplum oluşturma
B) Halkın devlete olan bağlılığını artırma
C) Ahlaki değerleri sağlam bir toplum oluşturma
D) Sosyal devlet anlayışını güçlendirme
E) Suç oranlarını azaltma

7. • Eğer bir adam, tarlasını kiracıya verirse, tarlasının ürününü alır sonra tarlayı su basarsa zarar işleyenidir.
• Eğer evlat babasına vurursa eli bilekten kesilecektir.
• Bir berber bir köleyi, kölelik belirtisini sahibinin izni olmaksızın yok edecek şekilde tıraş edecek olursa berberin eli bileğinden kesilecektir.
• Bir mimar bir adama ev yapıp, yapıtını sağlam inşa etmezse ortaya çıkan zararı kendisi karşılayacaktır.
• Köle efendisine "Sen sahibim değilsin." derse efendisi kölesi olduğunu ispat edecek ve kölenin kulağını kesecektir.

Hammurabi Kanunları'nda yer alan yukarıdaki maddelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumda sınıflaşmalar görülmektedir.
B) Toplum içindeki anlaşmazlıklar giderilmek istenmiştir.
C) Günümüz hukuk anlayışının temelleri atılmıştır.
D) Toplum düzeni gözetilmiştir.
E) Hukukun üstünlüğü sağlanmaya çalışılmıştır.

8.

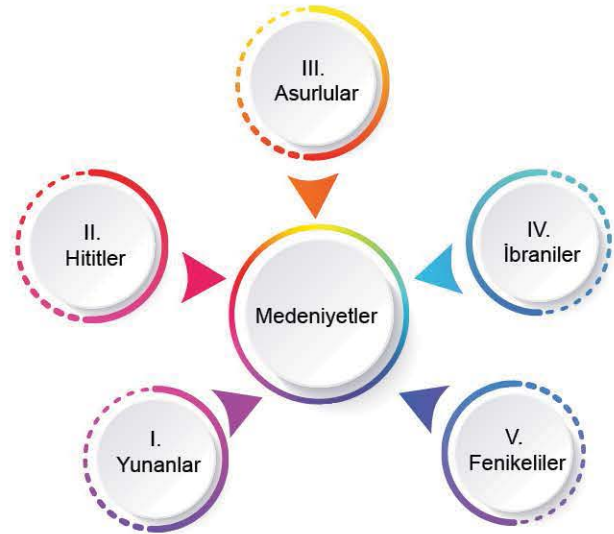
"İyon şehir devletleri, siyasi bir birliğin bulunmadığı bağımsız devletler şeklinde bir yönetim anlayışına sahiplerdir. MÖ 9. yüzyılda kralların giderek etkisini yitirdiği ve zenginleşen aristokrat sınıfın güçlendiği bir yapı oluşmuştur. Homeros, destanlarında aristokrat ailelerden sıkça söz etmektedir. MÖ 8. yüzyılda siyasi ve dinî bir birlik oluşturdular. Panionion adı verilen bu birliğin merkezi de Priene Bölgesi'ndeki Mykale Dağı'nın kuzeyinde yer alıyordu. Dor kent devletleri de benzer bir birlik kurmuşlardır."

Kaynak: Doç. Dr. Erhan Konyar, Anadolu Demir Çağı Devletleri Tarihi, s. 196

İyon şehir devletlerinin birlik oluşturmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu düşünülebilir?

- A) Kültürel bağları güçlendirme isteğinin
B) Dış saldırılara karşı oluşan savunma gereksiniminin
C) Ticari faaliyetleri artırma düşüncesinin
D) Demokratik yönetime geçiş sağlama hedefinin
E) Sınıflaşmanın kaldırılmak istenmesinin

9.

Yukarıdakilerden hangisi tek tanrılı din inancını benimseyen topluluklardandır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. İbranilerin uyguladıkları hukuk sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hammurabi Kanunları
B) Roma Hukuku
C) On İki Levhalı Kanun
D) Urkagina Kanunları
E) On Emir Hukuku

11. Tarihte bazı toplumlar inançları sebebiyle baskı görmüşler, yaşadıkları toprakları terk etmek zorunda kalmışlardır.

Tarihte yaşanan;

- I. İlk Çağ Yahudi sürgünleri,
II. Hristiyanların Roma'dan çıkarılmaları,
III. Kavimler Göçü

hareketliliklerinden hangilerinin dinî inançlardan dolayı gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. İyonya'da ilk başlarda krallar tarafından yönetilen devlette zamanla tüm halkın söz sahibi olduğu bir yönetim anlayışı yerleşmiştir. Yunan dünyasında Anadolu etkileri görülmüştür. Antik kaynaklara göre en büyük tanrı Artemis'in, Yunan dinî hayatında olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre, İyonya ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sınıflı toplum anlayışı vardır.
- B) Teokratik yönetim bulunmaktadır.
- C) Hukukun üstünlüğü sağlanmıştır.
- D) Şehir devletleri hâlinde yönetilmektedir.
- E) Politeist inanç sistemi görülmektedir.

2. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi bir semavi dinin varlığının göstergesidir?

- A) İkel insanlar kendilerinin çok sayıda görünmez tanrı tarafından kuşatıldıklarını düşünmüşlerdir.
- B) Afrika'nın yerli kültürlerinin çoğunda hükmeden ya da daha aşağı derecedeki ruhlara ve tanrılara şekil veren bir Yüksek Ruh inancı vardır.
- C) Ahiret inancına sahip Hristiyanlığın yayılmaya başlaması Yahudiler ve Romalılar tarafından tepkiyle karşılanmıştır.
- D) Yunanlarda tanrı, tanrıça ve kahramanlardan oluşan mitolojik kültür benimsenmiştir.
- E) Urartulular krallarının yaptıklarından dolayı baştanrı olan savaş tanrısı Haldi'ye karşı sorumlu olduklarını kabul etmişlerdir.

3. İlk Çağ'da Mezopotamya'da;

- I. Klistenes,
- II. Urkagina,
- III. Hammurabi

isimlerinden hangileri kanun yapan hükümdarlar arasında yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Göçler tarih boyunca farklı sebeplerle meydana gelmiş geniş yer değiştirme hareketleridir. Tarihte dinî sebeplerle yaşanan göçlerin yanında ekonomik gerekçelerle gerçekleşen göç hareketleri de görülmüştür.

Buna göre;

- I. Asurlu tüccarların zamanla Kayseri'ye yerleşmesi,
- II. Yahudilerin Firavun tarafından Mısır'dan sürülmesi,
- III. Hristiyanların Kudüs'ten çıkarılması

gelişmelerinden hangileri ekonomi kaynaklı göçler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. İlk Çağ topluluklarında devlet yönetimi modellerinde görülen;

- I. kararların sadece mecliste alınması,
- II. meclis kararlarının uygulamaya konulması,
- III. kararların hükümdar tarafından onaylanması

uygulamalarından hangileri, meclislerin "danışma" statüsünde olduğunun göstergelerindedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Günümüzden yaklaşık olarak on bin yıl kadar önce Buzul Çağı'nın sona ermesiyle birlikte Yakın Doğu insan yaşamına uygun hâle gelmiştir. Daha ılıman bir iklim, bitki örtüsünün zenginleşmesi günlük yaşamda birtakım kolaylıkları beraberinde getirmiştir. İnsanların yaşamasına uygun olan ve Fırat - Dicle nehirleri arasında yer alan bu iklim kuşağı Orta Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Zağros sıradağlarının yamaçlarında oluşmaya başlamıştır.

Özellikleri belirtilen coğrafyaya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gediz Havzası
- B) Bereketli Hilal
- C) Nil Havzası
- D) Anadolu Ovası
- E) Kapadokya

7. Ülkelerin sınırları genişlediğinde yönetilmeleri daha güç hâle gelmiştir. Bu sebeple devletler merkezî yönetimleri kolaylaştırıcı tedbirlere başvurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi devletlerin merkezî otoritelerini güçlendiren uygulamalardan değildir?

- A) Şehir devletleri yapılanmasına gidilmesi
B) Eyaletlerin valiler aracılığıyla yönetilmesi
C) Güçlü ordu teşkilatının oluşturulması
D) Posta teşkilatının kurulması
E) Yol yapım ve güvenliğinin önemszenmesi

8. İnsanların bazı coğrafi bölgeleri yerleşim yeri olarak tercih etmelerinde belirleyici unsurlar vardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin tarih boyunca Mezopotamya Bölgesi'nin devletler ve toplumlar açısından cazip olmasını sağlayan özelliklerden olduğu söylenemez?

- A) Ticaret yollarının geçiş güzergâhları üzerinde bulunması
B) Verimli topraklara sahip olması
C) Göç yollarının üzerinde bulunması
D) Savunmaya müsait dağlık bölgelere sahip olması
E) Su kaynakları bakımından zengin imkânlarının bulunması

9. Yunan Uygarlığı'nda bağımsızlık anlayışı gelişmiştir. Devlet yapılanması polis adı verilen şehir devletleri şeklinde organize edilmiştir.

Buna göre Yunan Uygarlığı'nın devlet yapılanması ile ilgili,

- I. Siyasi birlik yoktur.
II. Ulus egemenliği anlayışı yerleşmiştir.
III. Merkezî otorite zayıftır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

10. Yunan medeniyetinde çok tanrılı inanç sistemi bulunmaktadır.

Yunanlardaki bu dinî yapının;

- I. spor,
II. resim,
III. heykelticilik

alanlarından hangilerinde önemli etkilere yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

11. Yunanlar, yaşam bölgesinin dağlık ve kurak olması sebebiyle kolonicilik yapmışlar, ticari faaliyetlerde kendilerini geliştirmişlerdir.

Yunanların kolonicilik faaliyetlerinin Fenikelilere göre uzun ömürlü olmasını sağlayan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınıflı toplum yapısının benimsenmesi
B) Kolonilerin vatan olarak görülmesi
C) Nüfuslarının fazla olması
D) Ticari ağlarının güçlü olması
E) Güçlü bir ordu teşkilatlarının bulunması

12. Soyuların, genelin idaresini üstlendiği yönetim sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tiranlık
B) Meşrutiyet
C) Demokrasi
D) Monarşi
E) Aristokrasi

1. "Bir toplum türüdür. Kişisel bağlılık ilişkilerinin gelişmesine, savaşçı sınıfın egemenliğine ve resmî gücün bölünmesine dayanan bir yapıdır." **Marc Bloch**

 "Hür bir insanın başka bir insana karşı askerî yön başta olmak üzere bağlılık bildirmesi ve hizmet yükümlülüğüne razı olmasıdır. Kendisine bağlılık bildirilen yöneticinin ise bu insanlara korunma ve geçinme şartlarını sağlamasıdır." **F. Louis Ganshof**

Marc Bloch ve F. Louis Ganshof'un sözünü ettikleri Orta Çağ'a ait yönetim organizasyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Feodalite B) Monarşi C) Aristokrasi
D) Teokrasi E) Cumhuriyet

2. **Aşağıdakilerden hangisinin Orta Çağ'ın siyasi organizasyonlarından biri olduğu söylenemez?**

- A) İskender İmparatorluğu
B) Çin İmparatorluğu
C) Moğol İmparatorluğu
D) Doğu Roma İmparatorluğu
E) Sasani İmparatorluğu

3. İran ve Irak topraklarında hüküm süren Sasaniler doğuda Akhunlara karşı mücadele vermiş, Kök Türk hakani İstemi Kağan ile iş birliği yapmışlardır. **Sasanilerin ve Kök Türklerin iş birliği yapmalarında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

- A) Su kaynaklarına sahip olma isteği
B) İpek Yolu hâkimiyeti mücadelesi
C) İslamiyet'i yayma düşüncesi
D) Sınır anlaşmazlıkları
E) Anadolu hâkimiyeti mücadelesi

4. Orta Çağ Avrupa'sının güçlü bir devleti olan Karolenj İmparatorluğu tarıma elverişli olan Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika havzasında kurulmuştur. Ne var ki, hâkimiyet alanını genişletmek için Fransa'dan İspanya'ya geçmekte başarılı olamamıştır.

Karolenj İmparatorluğu'nun İspanya'ya geçememesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olmuştur?

- A) Mezhep çatışmalarının
B) Coğrafi engel olarak Pirene Dağları'nı aşamamalarının
C) Kilise Kurumu ile mücadele hâlinde olmalarının
D) Hristiyan birliğinin korunmak istenmesinin
E) Sasanilerin baskılarını artırmalarının

5. **Aşağıdakilerden hangisinin feodalitenin özelliklerinden olduğu söylenemez?**

- A) Feodalitede gelenek, hukukun tek kaynağı hâline gelmiştir.
B) Kargaşa ortamının bulunduğu Avrupa'da feodal beyler, halkın güvenliği için önemli bir sığınak hâline gelmiştir.
C) Feodal beyler aynı zamanda halkı yargılama ve cezalandırma yetkilerine sahiplerdir.
D) Feodal düzende var olan hiyerarşik sıralanış geleneksel hukuk aracılığıyla sürdürülmüştür.
E) Feodal beyler ile topraklarında yaşayan serfler arasında denklik üzerine kurulmuş bir ilişki vardır.

6.

Orta Çağ'da Salgın Hastalıklar

I.	İspanyol gribi
II.	Domuz gribi
III.	Veba
IV.	AIDS
V.	Tüberküloz

Günümüzde Çin'den dünyaya yayılan Covid 19 salgını sebebiyle, bir yandan insanlar hayatını kaybederken diğer yandan hastalığın ekonomik ve sosyal sonuçları bütün dünyayı etkisi altına almıştır.

Orta Çağ Avrupa'sında yukarıdaki hangi hastalık, devletlerin ve insanların benzer olumsuzluklar yaşamasına sebep olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Orta Çağ'da meydana gelen siyasi gelişmeler insan topluluklarının ve daha sonra yaşanacakların üzerinde önemli etkiler bırakmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin Orta Çağ'da meydana gelen siyasi gelişmelerden olduğu söylenemez?

- A) Yüzyıl Savaşları'nın gerçekleşmesi
- B) Otuz Yıl Savaşları'nın yaşanması
- C) Moğol İmparatorluğu'nun parçalanması
- D) İngiltere'de parlamenter sisteme geçilmesi
- E) Sasani Devleti'nin yıkılması

8. İslamiyet'in ortaya çıkması ile birlikte dünyadaki dengeler değişmiştir. Hâkimiyet mücadeleleri sonucunda İslam medeniyeti siyasi yönden genişlemiştir.

İslam medeniyetinin batı yönünde genişlemesinin önünde en büyük engel olarak karşısına çıkan yapı aşağıdakilerden hangisidir?

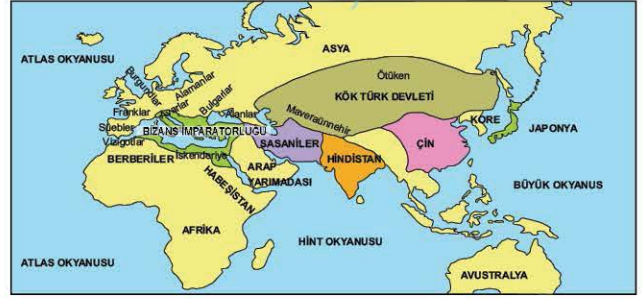
- A) Doğu Roma İmparatorluğu
- B) Sasani Devleti
- C) Batı Roma İmparatorluğu
- D) Karolenj İmparatorluğu
- E) Avrupa Hun Devleti

9. Orta Çağ Avrupa'sında Ortodoksluk mezhebine bağlı Hristiyanlar birtakım anlaşmazlıklar sebebiyle Katolik kilisesinden ayrılmıştır.

Aşağıdaki yapılardan hangisinin Ortodoks mezhebine bağlı olduğu söylenebilir?

- A) Vizigot Krallığı
- B) Batı Roma İmparatorluğu
- C) Bizans İmparatorluğu
- D) Galyalılar
- E) Franklar

10.

Orta Çağ'da dünyanın genel siyasi durumunun yer aldığı harita ve dönemin özellikleri birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Sasaniler Türklerle sınır komşusu olmuştur.
- B) Anadolu hâkimiyeti Bizans İmparatorluğu'ndadır.
- C) Batı Avrupa'da siyasi birlik sağlanmıştır.
- D) Arap Yarımadası'nda güçlü bir siyasi yapı yoktur.
- E) Çin İmparatorluğu'nun en önemli rakibi Türklerdir.

11. Üreticinin ihtiyacından fazla üretim yapmasıyla birlikte ---- kavramı ortaya çıkmıştır. Bu durum çiftçi, esnaf, tüccar, din adamı gibi sınıfların doğmasına yol açmıştır.

Yukarıda yer alan boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) manifaktür üretim
- B) kolektif üretim
- C) modern tarım
- D) artı ürün
- E) sinai üretim

12. Orta Çağ'daki ilk siyasi oluşumlarda hukukun temel kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anayasalar
- B) Kanunlar
- C) Meclisler
- D) Gelenekler
- E) Bilimsel çalışmalar

1.

Yukarıdaki tabloya Orta Çağ'da Avrupa'daki toplumsal yapının unsurları yazılacak olsa aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) Soylular
C) Din adamları
E) Köylüler
- B) İşçiler
D) Burjuvalar

2. Orta Çağ'da ticaretin gelişmesine bütün devletlerde önem verilmiş, bunun için yapılaşma faaliyetlerine gidilmiştir. Aşağıdakilerden hangisinin Orta Çağ'da görülen ticari yapılardan biri olduğu söylenemez?

- A) Karum
D) Ribat
- B) Kervansaray
E) Arasta
- C) Kümbet

3. İlk Çağ'dan itibaren insanların ürünleri kaynağından alma veya bir bölgede olmayan ürünleri temin etme isteği ticaret yollarını ortaya çıkarmıştır. Aşağıdakilerden hangisi İlk ve Orta Çağ'da kullanılan ticaret yollarından değildir?

- A) Kürk Yolu
D) Baharat Yolu
- B) İpek Yolu
E) Altın Yolu
- C) Kral Yolu

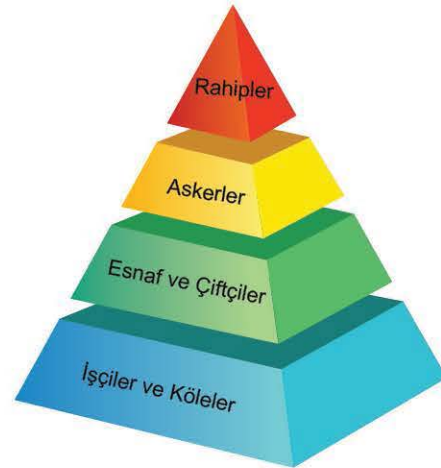
4. I. Ordu yapıları küçük ölçeklidir.
II. Genellikle kısa süreli seferler düzenlenmiştir.
III. Avrupa'da şövalye, okçular, kuşatma temelli kara savaşları görülmüştür.
IV. Askerlikte vatan hizmeti anlayışı bulunmaktadır.
V. Devletler savaşlarda paralı askerleri kullanmışlardır.
Orta Çağ askerî yapısına ilişkin olarak verilen yukarıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. On İki Levha Kanunları adıyla bilinen hukuk belgesinin aşağıdaki hangi medeniyetin hukuk sisteminin temelini oluşturduğu söylenebilir?

- A) Türk
D) Hint
- B) Roma
E) Çin
- C) Sasani

6.

Hint medeniyetinde görülen kast sisteminde bulunan sınıf yapısına bakılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kralların etkisi din adamlarından daha azdır.
B) Sınıf ayrımları görülmektedir.
C) İşçi ve köleler değersizdir.
D) Askerî sınıfa önem verilmiştir.
E) Din adamları ayrıcalıklı bir sınıfı oluşturmaktadır.

7. Roma İmparatorluğu'nda patricilerin örf ve âdetlerine dayanan Roma hukukunun son derece şekilci ve sert hükümleri bulunmaktaydı. Bu hukuk sistemi yazılı olmadığı için herkes tarafından bilinmiyor ve anlaşılıyordu.

Roma hukuk sisteminin yazılı olmamasının;

- I. merkezî otoritenin zayıflaması,
- II. yöneticilerin keyfî davranışlar sergilemesi,
- III. aristokratik hukuk anlayışının yerleşmesi

durumlarından hangilerinin ortaya çıkmasına yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Justinianus Kanunları aşağıdaki hangi siyasi yapı tarafından oluşturulmuştur?

- A) Sasaniler
B) İskender İmparatorluğu
C) Doğu Roma İmparatorluğu
D) Babiller
E) Batı Roma İmparatorluğu

9.

Orta Çağ'da Meşruiyetin Kaynakları	
I.	Din
II.	Meclis
III.	Halk
IV.	Soylular
V.	Hukuk

Orta Çağ'da hükümdarların ve devletlerin meşruiyetlerini daha çok yukarıdaki hangi unsura dayandırdıkları söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10.

- Sert ve katı hukuk kuralları yer almıştır.
- Türk ve Moğol töre anlayışının bir araya gelmesiyle oluşturulmuştur.
- Kanunları, yasaknâme adı altında Anadolu'da da kullanılmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen hukuk sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk Töre Hukuku
B) Cengiz Yasası
C) On İki Levha Kanunları
D) Justinianus Kanunları
E) Antik Yunan Hukuku

11. İslamiyet'in ortaya çıkması ve hızlı bir şekilde yayılması oldukça dikkat çekiciydi. Bilhassa Dört Halife Dönemi'nde İslam'a olan ilgi artmış, fetihler kolaylaşmış, Arap Yarımadası dışında bir taraftan Türklerle diğer taraftan Doğu Roma İmparatorluğu ile sınır komşusu olunmuştur. Emeviler Dönemi'nde bazı sıkıntılar yaşansa da insanların kitleler hâlinde İslamiyet'i kabulleri söz konusu olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin İslamiyet'in yayılmasını kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) İslam'ın ırk ayrımını reddeden eşitlikçi yaklaşımının
B) İslam ordularının güçlü olmasının
C) İslamiyet'in bilime önem vermesinin
D) Arap Yarımadası'nın coğrafi avantajlarının
E) Kut anlayışının hâkim olmasının

12. Karadeniz'in kuzeyinden başlayıp Ural Dağları, Sibiryaya ve Altaylar üzerinden Çin'e ulaşan ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İpek Yolu B) Baharat Yolu
C) Turan Yolu D) Kral Yolu
E) Kürk Yolu

1. Avrupa'da güvensizliğin arttığı, şehir yaşantısının ve ticaretin gerilediği dönemde soylular ön plana çıkmıştır. Soyluların halkı koruması, kendilerine hizmet karşılığında büyük şatolar etrafında onlara hayat imkânı tanınması feodalitenin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin feodalitenin ortaya çıkmasına zemin hazırlayan gelişmelerden olduğu söylenebilir?

- A) İstanbul'un Fethi'nde ağır toplarla kale surlarının yıkılabileceğinin anlaşılması
B) Haçlı Seferleri sonunda soyluların çoğunun vatanlarına dönememesi
C) Roma İmparatorluğu'nun asker ihtiyacı karşılığında çevredeki krallara ve beylere toprak vermesi
D) Geleneksel hukuk kurallarından günümüz değerlerine uygun anayasal sistemlere geçme ihtiyacının duyulması
E) Konargöçer toplulukların iskân ettirilerek vergi mükellefinin artırılmak istenmesi

2. Kavimler Göçü Avrupa'daki dengeleri altüst etmiştir. Doğudan batıya doğru göç eden kavimler Roma İmparatorluğu'nu parçalayarak yapının ikiye ayrılmasına sebep olmuştur.

Roma İmparatorluğu'nun parçalanması ile birlikte Batı Avrupa'da tek merkezî güç hâline gelen unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans İmparatorluğu
B) Avusturya İmparatorluğu
C) Avrupa Hunları
D) Roma Kilisesi
E) Endülüs Emevileri

3.

- Orta Çağ imparatorluklarındandır.
- Devletin başındaki hükümdar "şehinşah" ünvanını kullanmıştır.
- Güçlü bir devlet geleneğine sahiptir.

Yukarıda özellikleri verilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roma İmparatorluğu
B) Kök Türkler
C) Sasani İmparatorluğu
D) Karolenj İmparatorluğu
E) Çin İmparatorluğu

4.

İslamiyet'in ilk dönemlerinde sınırların muhafızları için hazır kuvvetler bulundurmak ve hudut koruyuculuğu görevini yerine getirmek için kurulan askerî üsler, zamanla misafirhane olarak kullanılan, aynı zamanda ticaret yapılan yerler hâline dönüşmüştür.

İslam medeniyetinde bu yapılar yukarıdakilerden hangisi ile isimlendirilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Peçenek, Uz, Kuman gibi Türk kavimleri, merkezî orduların bulunmadığı dönemlerde bazı devletler için ücretli olarak askerlik görevleri üstlenmişlerdir.

Adı geçen Türk kavimlerinin bünyesinde paralı askerlik görevi icra ettiği devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abbasiler
B) Doğu Roma İmparatorluğu
C) Avrupa Hun Devleti
D) Büyük Selçuklu Devleti
E) Emeviler

6. Orta Çağ'ın ilk yüzyıllarında Avrupa'da çok sayıda krallık kurulmuştur.

Bu krallıkları bir çatı altında toplayan siyasi yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa Hun Devleti
B) Almanya
C) Bizans İmparatorluğu
D) Endülüs Emevileri
E) Roma Germen İmparatorluğu

7.

Yukarıda özellikleri verilen yapının adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kervansaray B) Panayır C) Bedesten
D) Han E) Arasta

8. Tarihi Kürk Yolu'nu kullanan tüccarlara mal temin eden bir topluluğun;

- I. denizcilik,
II. tarım,
III. hayvancılık

alanlarından hangilerinde üretim yapması beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Orta Çağ dünyasında zenginlik ölçütü olan unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değerli madenler
B) Ordu
C) Ticaret
D) Hayvancılık
E) Toprak

10. Aşağıdaki hangi gelişme ile birlikte Orta Çağ Avrupa'sındaki mezhep birliği bozulmuştur?

- A) Otuz Yıl Savaşları
B) Yüzyıl Savaşları
C) Vestfalya Antlaşması
D) Doğu Roma - Batı Roma Rekabeti
E) Reform Hareketleri

11. İstanbul'un Fethi'ne kadar geçen dönemde Avrupa'da güvenlik tedbirlerinin alınmasında herhangi bir zorlukla karşılaşmamıştır.

Orta Çağ'da Avrupa şehirlerinin savunmadaki temel güvenlik kaynağı aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Orduları
B) Yerleşim yerlerinin surları
C) Nüfusları
D) Ateşli silahları
E) Soyluları

12. Şehirlerde ticaret merkezinde bulunan bu yapılar şadırvanları, mescitleri, hamam ve konaklama merkezleri ile bütünü bir yapı hâlinde hizmet vermiştir. Dışarıya bakan kısımlarında dükkânlar yer almıştır. Adlarını genellikle içinde depolanan veya ticareti yapılan ürünlerden almıştır.

Yukarıda hakkında bilgiler verilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapan B) Kervansaray
C) Han D) Bedesten
E) Arasta

13.

Yukarıda yer alan, Türklerdeki askerî yapıya ait bilgilerde kaç numaralı alanda yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1.

Doğu Roma İmparatorluğu

Orta Çağ'a ait Doğu Roma haritası ve dönemin özellikleri birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Önemli ticaret yolları üzerinde denetim kurmuşlardır.
- B) İmparatorları papaların elinden taç giyerek meşruiyetlerini güçlendirmişlerdir.
- C) Balkan coğrafyasında hâkimiyet alanı oluşturmuşlardır.
- D) Yönetime hâkim olan hanedanlar kendi soylarına ayrıcalıklar tanımıştır.
- E) Geniş su havzalarına sahip verimli topraklara sahip olmuşlardır.

2. Avrupa'da Orta Çağ'da, dönemin önemli siyasi yapılarından biri feodalite olmuştur. Feodalite zamanla zayıflamış, merkezî devletler güç kazanmaya başlamıştır.

Bu durumun yaşanmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Merkezî orduların kurulması
- B) Mezhep birliğinin bozulması
- C) Kavimler Göçü'nün başlaması
- D) Roma İmparatorluğu'nun parçalanması
- E) Haçlı Seferleri'nin gerçekleşmesi

3. Orta Çağ siyasi yapılarından olan;

- I. Avrupa Hunları,
- II. Sasaniler,
- III. Romalılar

topluluklarının hangilerinde sınıflı bir toplum yapısı görülmez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Roma İmparatorluğu'nda On İki Levha Kanunları'nın yürürlüğe konulmasıyla, keyfi hareketlerin önlenmesi ve sınıf ayrımının ortadan kaldırılması yolunda önemli bir adım atılmıştır.

On İki Levha Kanunları aşağıdakilerden hangisinin etkisi ile hukuki bir belge hâline gelmiştir?

- A) Serflerin haklarının korunması düşüncesinin
- B) Patricilerle pleblerin arasındaki sınıf mücadelesinin
- C) Aristokratik hukuk sisteminin yürürlüğe girmesinin
- D) Hristiyanlığın resmî din olarak kabul edilmesinin
- E) Ulus egemenliği kavramının güçlenmesinin

5. Cengiz Yasası'nda elbiselerin çok kirlenmeden yıkanması yasaklanmışken Roma hukukunda ve Justinianus Kanunları'nda böyle bir yasakla karşılaşılmamıştır.

Buna göre kanunlar arasında farklılıkların olmasının sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Yaşam koşulları
- B) Coğrafi şartlar
- C) Sosyal statü
- D) Kültürel yapı
- E) Gelişmişlik düzeyi

6.

Orta Çağ'da devletler silahlı güçler temel alınarak kurulmuş, büyük devlet olmanın temeli güçlü askerî yapıya dayandırılmıştır.

Görselde yer alan ordu yapısının aşağıdaki siyasi oluşumların hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Sasaniler
- B) Doğu Roma
- C) Vikingler
- D) Moğollar
- E) Kök Türkler